

Sygn. akt III Ca 1221/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Pawlik

Sędziowie SO Andrzej Dyrda

SR (del.) Roman Troll (spr.)

Protokolant Dominika Tarasiewicz

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z wniosku J. O. (1)

z udziałem H. G. i Gminy Z.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy i uczestniczki H. G.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 15 października 2012 r., sygn. akt I Ns 97/05

postanawia:

I) z obu apelacji zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

1) ustalić, iż w skład majątku wspólnego J. O. (1) i H. G. wchodzi:

a) narty aluminiowe marki A. o długości 180 cm z wiązaniami marki M. o wartości 200 zł (dwieście złotych),

b) narty marki (...) o długości 160 cm z wiązaniami marki M. o wartości 100 zł (sto złotych),

c) zestaw porcelanowy obiadowo-kawowy dla 6 osób w ciemnoniebieskie wzory marki E. (...) o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),

d) sześć kryształowych kieliszków do szampana o wysokości 11 cm i średnicy 8 cm, o wartości 100 zł (sto złotych),

e) samochód osobowy marki P. (...) wyprodukowany w 1992 roku o wartości 1 400 zł (tysiąc czterysta złotych),

f) samochód osobowy marki F. (...) wyprodukowany w 1986 roku o wartości 1 000 zł (tysiąc złotych),

g) zestaw porcelanowy obiadowo-kawowy dla 6 osób w ciemnoniebieskie wzory marki E. (...) o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),

- h) meblościanka wykonana z okleinowej płyty paździerzowej o wysokości 200 cm złożona z dwóch szaf dwudrzwiowych o szerokości po 115 cm każda i dwóch segmentów o szerokości 95 cm każdy z dwoma drzwiczkami, czterema otwartymi półkami i dwoma szufladami, o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- i) meblościanka o wysokości 180 cm wykonana z drewna z półkami z płyty paździerzowej i drewnianymi drzwiczkami, złożona z trzech segmentów o szerokości 76 cm każdy, o wartości 400 zł (czterysta złotych),
- j) dywan wełniany o wymiarach 200 cm x 130 cm we wzory ze zwierzętami, o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),
- k) dwa dywany polipropylenowe o wymiarach 200 cm x 300 cm, o wzorze tureckim, o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
- l) komplet wypoczynkowy tapicerowany złożony z rozkładanej wersalki bez pojemnika na pościel, o szerokości 220 cm i wysokości 80 cm oraz dwóch foteli, o wartości 200 zł (dwieście złotych),
- m) ława wykonana z płyty paździerzowej, o wymiarach 143 cm x 58 cm x 56 cm, o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),
- n) sześć krzeseł drewnianych o wymiarach 50 cm x 75 cm x 40 cm z oparciami i podłokietnikami oraz z tapicerowanymi siedziskami, o wartości 300 zł (trzysta złotych),
- o) zestaw mebli kuchennych wykonany z okleiny paździerzowej złożony z czterech szafek wiszących o wymiarach 80 cm x 70 cm z podwójnymi drzwiczkami, dwóch szafek stojących o wymiarach 80 cm x 85 cm z pojedynczymi drzwiczkami i czterema szufladami, szafka pod zlewozmywak, szafka stojącej o szerokości 80 cm z podwójnymi drzwiczkami, blatu z konglomeratu, szafka stojącej o wysokości 200 cm i szerokości 40 cm z pojedynczymi drzwiczkami, o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych),
- p) meblościanka o wysokości 190 cm wykonana z okleinowej płyty paździerzowej złożona z trzech segmentów o szerokości po 90 cm każdy oraz z szafy dwudrzwiowej o szerokości 90 cm, o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- q) meblościanka o wysokości 200 cm wykonana z okleinowej płyty paździerzowej złożona z pięciu segmentów po 85 cm każdy, o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- r) lampa wisząca, ośmiopunktowa o konstrukcji drewnianej z elementami mosiężnymi o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),
- s) lampa stojąca, pięciopunktowa o konstrukcji drewnianej z elementami mosiężnymi o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
- t) lampa stojąca, czteropunktowa o konstrukcji drewnianej z elementami mosiężnymi o wartości 30 zł (trzydzieści złotych),
- u) dwa kinkiety dwupunktowe o konstrukcji drewnianej z elementami mosiężnymi o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
- v) dwanaście kieliszków kryształowych do wina o wysokości 20 cm, o wartości 120 zł (sto dwadzieścia złotych),
- w) pięć kieliszków do szampana, w różnych modelach, o wysokości 20 cm, o wartości 25 zł (dwadzieścia pięć złotych),
- x) cztery kieliszki do szampana o wartości 20 zł (dwadzieścia złotych),
- y) dwie kryształowe literatki o wysokości 11 cm, o wartości 10 zł (dziesięć złotych),
- z) sześć kryształowych kieliszków do koniaku o wysokości 8 cm, o wartości 100 zł (sto złotych),

- aa) pięć kryształowych kieliszków do likieru o wysokości 8 cm, o wartości 25 zł (dwadzieścia pięć złotych),
 - bb) dziewięć kryształowych kieliszków do wódki, w różnych modelach, o wysokości 7 cm, o wartości 45 zł (czterdzieści pięć złotych),
 - cc) czternaście kryształowych kubków o wysokości 6 cm o wartości 70 zł (siedemdziesiąt złotych),
 - dd) osiem kryształowych kieliszków do likieru, o wysokości 12 cm, o wartości 110 zł (sto dziesięć złotych),
 - ee) trzynaście kryształowych kieliszków do wódki o wysokości 7 cm, o wartości 205 zł (dwieście pięć złotych),
 - ff) osiem kieliszków do wódki z lanego kryształu o wysokości 5 cm, o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
 - gg) cztery popielniczki kryształowe z lanego szkła o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
 - hh) popielniczka kryształowa o wysokości 4 cm i średnicy 12 cm, o wartości (50 zł (pięćdziesiąt złotych),
 - ii) popielniczka kryształowa o wysokości 3 cm i średnicy 9 cm, o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
 - jj) dziewięć szklanek kryształowych o wysokości 12 cm i średnicy 6 cm, o wartości 115 zł (sto piętnaście złotych),
 - kk) jedenaście szklanek kryształowych o wysokości 9 cm i średnicy 7 cm, o wartości 125 zł (sto dwadzieścia pięć złotych),
 - ll) dwie szklanki kryształowe o wysokości 11 cm i średnicy 7 cm, o wartości 10 zł (dziesięć złotych),
 - mm) sześć miseczek z lanego kryształu o wysokości 3 cm i średnicy 12 cm, o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),
 - nn) patera kryształowa o wysokości 4 cm i średnicy 25 cm, o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
 - oo) miska kryształowa o wysokości 10 cm i średnicy 25 cm, o wartości 70 zł (siedemdziesiąt złotych),
 - pp) cztery kryształowe kieliszki do wina o wysokości 14 cm, o wartości 20 zł (dwadzieścia złotych),
 - qq) cztery miseczki z lanego kryształu o średnicy 14 cm o wartości 20 zł (dwadzieścia złotych),
 - rr) cukiernica z pokrywą o wysokości 20 cm, o wartości 40 zł (czterdzieści złotych),
 - ss) zestaw mebli sypialnych wykonany z okleinowej płyty paździerzowej z frontami drewnianymi z elementami sklejkі złożony z dwóch szaf dwudrzwiowych o wymiarach 110 cm x 180 cm i rozkładanego, tapicerowanego łóżka z pojemnikiem na pościel o wymiarach 150 cm x 210 cm, o wartości 500 zł (pięćset złotych),
 - tt) meblościanka młodzieżowa o wysokości 180 cm wykonana z okleinowej płyty paździerzowej białego koloru złożona z segmentu o szerokości 60 cm i segmentu o szerokości 120 cm, o wartości 100 zł (sto złotych),
 - uu) maszyna do szycia marki (...) typu S. z żeliwną konstrukcją o wartości 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych),
 - vv) patelnia blaszana o wartości 0 zł (zero złotych),
 - ww) kuchenka gazowa marki (...) model J. z zapalarką, bez termoobiegu, o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),
- 2) ustalić, iż z majątku wspólnego J. O. (1) i H. G. na majątek odrębny uczestniczki postępowania H. G. zostały dokonane nakłady w wysokości 325 000 zł (trzysta dwadzieścia pięć tysięcy złotych),
- 3) przyznać na wyłączną własność wnioskodawcy J. O. (1) ruchomości opisane w punkcie I) podpunkt 1) litery a) do b) i d) do ww) postanowienia o łącznej wartości 7 990 zł (siedem tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt złotych),

4) przyznać na wyłączną własności uczestniczki postępowania H. G. ruchomość wymienioną w punkcie I) podpunkcie 1) litera c) postanowienia o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),

5) zasądzić od wnioskodawcy J. O. (1) na rzecz uczestniczki postępowania H. G. kwotę 2695 zł (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych) tytułem dopłaty, płatną w terminie do 31 marca 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności,

6) zasądzić od uczestniczki postępowania H. G. na rzecz wnioskodawcy J. O. (1) kwotę 162 500 zł (sto sześćdziesiąt dwa tysiące pięćset złotych) tytułem zwrotu nakładów, płatną w terminie do 31 marca 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności,

7) oddalić wnioski wnioskodawcy i uczestniczki postępowania H. G. w pozostałym zakresie,

8) oddalić wniosek wnioskodawcy o zasądzenie od uczestniczki postępowania H. G. kosztów postępowania,

9) oddalić wniosek uczestniczki postępowania H. G. o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania,

10) ustalić wpis ostateczny na kwotę 3 676,40 zł (trzy tysiące sześćset siedemdziesiąt sześć złotych i czterdzieści groszy) i uznać go za poniesiony przez wnioskodawcę do kwoty 2 000 zł (dwa tysiące złotych),

11) nakazać pobrać od wnioskodawcy J. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 3 230,22 zł (trzy tysiące dwieście trzydzieści złotych i dwadzieścia dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych z zasądzonej na jego rzecz kwoty w punkcie I) podpunkcie 6) postanowienia,

12) nakazać pobrać od uczestniczki postępowania H. G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 3230,22 zł (trzy tysiące dwieście trzydzieści złotych i dwadzieścia dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych z zasądzonej na jej rzecz kwoty w punkcie I) podpunkcie 5) postanowienia do wysokości 2 695 zł (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych),

II) uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zabrze, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego w zakresie:

1) żądania uczestniczki postępowania H. G. o zobowiązanie wnioskodawcy do opuszczenia jej nieruchomości,

2) żądania wnioskodawcy o zwrot nakładów na majątek odrębny uczestniczki postępowania H. G. poczynionych na jej nieruchomości z jego majątku odrębnego za okres od 4 czerwca 2006 roku,

3) żądania uczestniczki postępowania H. G. o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez wnioskodawcę z jej nieruchomości,

III) oddalić apelację wnioskodawcy w pozostałym zakresie,

IV) oddalić apelację uczestniczki postępowania H. G. w pozostałym zakresie,

V) oddalić wniosek wnioskodawcy o zasądzenie od uczestniczki postępowania H. G. kosztów postępowania odwoławczego,

VI) oddalić wniosek uczestniczki postępowania H. G. o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania odwoławczego,

VII) nakazać pobrać od wnioskodawcy J. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 1 266,38 zł (tysiąc dwieście sześćdziesiąt sześć złotych i trzydzieści osiem groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych z zasądzonej na jego rzecz kwoty w punkcie I) podpunkcie 6) postanowienia,

VIII) nakazać pobrać od uczestniczki postępowania H. G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 1 266,37 zł (tysiąc dwieście sześćdziesiąt sześć złotych i trzydzieści siedem groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Pawlik SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 1221/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. O. (1) we wniosku z dnia 17 stycznia 2005 roku wystąpił do Sądu Rejonowego w Zabrze o podział majątku wspólnego jego i uczestniczki postępowania H. G., na który składać się miały wymienione we wniosku rzeczy ruchome o łącznej wartości 34 000 zł, domagając się ponadto zwrotu nakładów poczynionych w trakcie trwania wspólności ustawowej z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania w kwocie 323 760 zł, zwrotu nakładów poczynionych w trakcie trwania wspólności ustawowej z jego majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki postępowania w kwocie 45 000 zł, wreszcie zwrotu nakładów poczynionych po ustaniu wspólności ustawowej to jest od dnia 13 grudnia 1994 r. z jego majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki postępowania w kwocie 70 000 zł. W uzasadnieniu podał, że prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Norymberdze (Niemcy) z dnia 13 grudnia 1994 r. został rozwiązany związek małżeński stron, a faktyczny rozkład pożycia małżeńskiego stron nastąpił w 1988 r., w której to dacie uczestniczka postępowania wyjechała wraz ze wspólnym synem stron do ówczesnej Republiki Federalnej Niemiec, gdzie przebywa do dnia dzisiejszego, wskazał także, że w trakcie trwania wspólności ustawowej stron, w 1976 r. uczestniczka postępowania nabyła do swojego majątku osobistego zabudowaną nieruchomość gruntową położoną w Z. przy ul. (...), którą w trakcie trwania wspólności ustawowej rozbudowali wydając na ten cel środki zarówno z majątku wspólnego, jak i z majątku osobistego wnioskodawcy, a od 1988 r. to on zamieszkuje w tej nieruchomości, której losem wnioskodawczyni nie interesuje się w ogóle, dlatego też domaga się zwrotu nakładów poniesionych na jej utrzymanie po ustaniu wspólności ustawowej z jego majątku osobistego.

Uczestniczka postępowania H. G. w odpowiedzi na wniosek z dnia 28 września 2005 r. wniosła o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniosła, że na moment ustania wspólności ustawowej pomiędzy nimi w skład ich majątku wspólnego nie wchodziły samochody wskazane we wniosku, lecz dwa inne które znajdowały się w posiadaniu wnioskodawcy, a wszystkie pozostałe ruchome składniki majątku wspólnego stron pozostawiła w posiadaniu wnioskodawcy z chwilą swojego wyjazdu do Republiki Federalnej Niemiec w 1988 r. Ponadto zakwestionowała zasadność domagania się przez wnioskodawcę jakichkolwiek kwot z tytułu zwrotu nakładów poczynionych w trakcie trwania wspólności ustawowej z majątku wspólnego stron na jej majątek osobisty, zwrotu nakładów poczynionych w trakcie trwania wspólności ustawowej z jego majątku osobistego na jej majątek osobisty, wreszcie zwrotu nakładów poczynionych po ustaniu wspólności ustawowej z jego majątku osobistego na jej majątek osobisty. Choć bowiem przyznała, że w czasie trwania wspólności ustawowej majątkowej wyremontowały wspólnie zabudowaną nieruchomość gruntową położoną w Z. przy ul. (...), to jednakowoż w jej ocenie, wnioskodawca całkowicie „odmieszkał” należną mu z tego tytułu kwotę, zajmując przedmiotową nieruchomość samodzielnie nieprzerwanie od 1988 r. Podniosła wreszcie, że wnioskodawca nie tylko, że nie dokonał jakichkolwiek istotnych nakładów na przedmiotową nieruchomość w okresie od 1988 r., ale wręcz doprowadził ją do ruiny, wobec czego to jej przysługiwałoby względem niego roszczenie odszkodowawcze.

W toku postępowania uczestniczka postępowania doprecyzowała swoje żądania, domagając się zasądzenia na jej rzecz od wnioskodawcy kwoty 481 500 zł tytułem odszkodowania za bezumowne korzystanie z zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...) oraz zobowiązania wnioskodawcy do opuszczenia zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...) w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia kończącego postępowanie w sprawie. Wnioskodawca wniósł o oddalenie powyższych żądań uczestniczki postępowania, podnosząc zarzut przedawnienia roszczeń uczestniczki postępowania dotyczących zasądzenia na jej rzecz od niego odszkodowania za bezumowne korzystanie z zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...).

Postanowieniem z dnia 15 października 2012 r. Sąd Rejonowy w Zabrzu ustalił, że wnioskodawca i uczestniczka postępowania H. G. dokonali ze swojego majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki H. G. nakładów w kwocie 366 888 zł (pkt 1), zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy J. O. (1) kwotę 183 444 zł tytułem zwrotu nakładów z majątku wspólnego (pkt 2), zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kwotę 92 241,77 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z zabudowanej nieruchomości (pkt 3), zobowiązał wnioskodawcę do opuszczenia i opróżnienia zabudowanej nieruchomości gruntowej i wydania jej uczestniczce w stanie wolnym od osób i rzeczy w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia (pkt 4), oddalił wniosek w pozostałym zakresie (pkt 5), ustalił, że wnioskodawca i uczestniczka postępowania H. G. ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 6), nakazał pobrać od wnioskodawcy na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2 894,70 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt 7), nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od uczestniczki H. G. kwotę 2 889,34 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt 8).

Zaskarżone orzeczenie zapadło przy ustaleniu, iż w dniu 3 lipca 1976 r. wnioskodawca J. O. (1) i uczestniczka postępowania H. Z. (obecnie G.) zawarli związek małżeński przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Z., w dniu 19 sierpnia 1976 r. uczestniczka postępowania nabyła do swojego majątku osobistego zabudowaną nieruchomość gruntową położoną w Z. przy ul. (...), a w 1988 r. wyjechała do Republiki Federalnej Niemiec gdzie zamieszkiwała do dnia wydania postanowienia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie. W okresie od 1988 r. do dnia wydania postanowienia o podziale majątku wspólnego na terenie zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...) zamieszkiwał wnioskodawca. W okresie od dnia 19 sierpnia 1976 r. do dnia 3 czerwca 2006 r. wnioskodawca i uczestniczka postępowania H. G., początkowo wspólnie, a od wyjazdu uczestniczki postępowania do Republiki Federalnej Niemiec w postaci samodzielnych działań wnioskodawcy, dokonały rozbudowy i remontów zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...), których wartość należy wycenić na łączną kwotę 366 888 zł.

W okresie od dnia 3 czerwca 2006 r. do dnia wydania postanowienia o podziale majątku wspólnego wysokość odszkodowania za bezumowne korzystanie z zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...) należy wycenić na łączną kwotę 92 241,77 zł.

Wyrokiem Sądu Grodzkiego w N. z dnia 13 grudnia 1994 r., wydanym w sprawie sygn. akt 8F 2205/93, który uprawomocnił się z dniem 21 lutego 1995 r., rozwiązano przez rozwód małżeństwo wnioskodawcy i uczestniczki postępowania zawarte w dniu 3 lipca 1976 r. w Z..

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 12 maja 2006 r., wydanym w sprawie sygn. akt I Co 102/05, które uprawomocniło się z dniem 3 czerwca 2006 r., uznano za skuteczny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyrok Sądu Grodzkiego w N. z dnia 13 grudnia 1994 r. wydany w sprawie sygn. akt 8F 2205/93.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd pierwszej instancji wskazał, że ustawowa wspólność majątkowa stron trwała w okresie od dnia 3 lipca 1976 roku do dnia 3 czerwca 2006 r., a więc wszelkie nakłady dokonane faktycznie przez wnioskodawcę na przedmiotową nieruchomość w okresie od 1988 r. do dnia 3 czerwca 2006 r. należy – podobnie jak nakłady dokonane przez strony w okresie od dnia 3 lipca 1976 r. do 1988 r. – traktować, jako nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania H. G.. Jeśli chodzi o wartość tych nakładów to, w ocenie Sądu Rejonowego wynosi ona łącznie 366 888 zł.

Kwota ta stanowi sumę kwot 306 000 zł oraz 60 888 zł. Sąd Rejonowy wskazał, że pierwsza kwota to różnica pomiędzy ostatnią ustaloną przez biegłego M. N. wartością zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...) (439 000 zł), a wartością nieruchomości w chwili jej nabycia przez uczestniczkę postępowania do jej majątku osobistego (133 000 zł), ta druga zaś stanowi wysokość udokumentowanych nakładów poniesionych faktycznie przez wnioskodawcę na utrzymanie tej nieruchomości po wyjeździe uczestniczki postępowania do Republiki Federalnej Niemiec.

Sąd pierwszej instancji uznał, że wobec faktu, że od 1988 r. do dnia wydania postanowienia kończącego postępowanie w sprawie na jej terenie zamieszkiwał wnioskodawca, przyjęcie do przedmiotowego rozliczenia wartości

nieruchomości z 1988 r. mogłoby stanowić dla niego źródło bezpodstawnego wzbogacenia. Dlatego też, dla ustalenia wartości nakładów z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestniczki postępowania, w ocenie Sądu Rejonowego, najlepsze było zestawienie ostatniej ustalonej przez biegłego jej wartości z wartością początkową, powiększone o nakłady poczynione faktycznie przez wnioskodawcę na terenie przedmiotowej nieruchomości po roku 1988. W ocenie Sądu pierwszej instancji, o bezumownym korzystaniu możemy mówić, ale dopiero począwszy od dnia 3 czerwca 2006 r., w tej bowiem dacie, na gruncie obowiązujących wówczas przepisów, ustał związek małżeński stron, a tym samym majątkowa wspólność ustawowa pomiędzy nimi.

W okresie od 3 czerwca 2006 r. do dnia wydania postanowienia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie wysokość odszkodowania za bezumowne korzystanie z zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Z. przy ul. (...) należało wycenić na łączną kwotę 92 241,77 zł, która stanowi sumę kwot 58 966 zł, jako wysokości przedmiotowego odszkodowania za okres od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 12 grudnia 2011 r. oraz 33 275,77 zł, jako proporcjonalnego odszkodowania za pełnych 18 miesięcy wygenerowanego z kwoty 288 390 zł, stanowiącego odszkodowanie za lata 1995 – 2007.

Sąd Rejonowy nakazał wnioskodawcy opuszczenie i opróżnienie przedmiotowej nieruchomości w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stwierdzając, że fakt ponad 36-letniego zamieszkiwania przez wnioskodawcę na terenie przedmiotowej nieruchomości stanowi wystarczającą przesłankę do odroczenia jego eksmisji.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek w pozostałym zakresie, uznając, że wnioskodawca nie udowodnił poniesienia jakichkolwiek nakładów ze swojego majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki postępowania, podobnie jak żadna ze stron nie wykazała, aby istniały jeszcze jakiegokolwiek niepodzielone składniki ich majątku wspólnego. Zarówno wnioskodawca, jak i uczestniczka postępowania, konsekwentnie zaprzeczyli, jakoby na dzień ustania ustawowej wspólności majątkowej pomiędzy nimi, byli w posiadaniu jakichkolwiek składników majątku wspólnego, nie byli również w stanie wykazać faktu posiadania takowych przez drugą stronę. Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 42 - 46 kro, art. 680 - 689 kpc w związku z art. 618 - 623 kpc i art. 210 - 212 kc. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 kpc stanowiącego, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Od powyższego orzeczenia apelację złożyła uczestniczka postępowania H. G. zaskarżając je w części dotyczącej pkt. 1, 2, 3 i 5 oraz zarzucając:

1) błędne ustalenie okoliczności faktycznych, a w konsekwencji naruszenie art. 567 § 1 kpc i art. 6 kc mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegające na niewłaściwym zastosowaniu tych przepisów poprzez:

a) błędne rachunkowo zsumowanie wartości nakładów jakie rzekomo wnioskodawca miał dokonać na utrzymanie nieruchomości uczestniczki – ich zsumowanie daje kwotę 45 631,21 zł, a nie 60 888 zł,

b) dwukrotne zaliczenie tych samych nakładów w postaci:

i. wykonania bezpośredniego zasilenia budynku w gaz,

ii. wykonania przyłącza elektrycznego,

(...). wykonania ścieżki wokół budynku,

iv. wysmarowania dachów lepikiem asfaltowym,

v. wykonania pokrycia papą dachku od ul. (...) (tabela nr 11 s. 37 opinii M. N. z 12 grudnia 2011 r.)

raz przy uwzględnieniu nakładów ustalony jako wzrost wartości rynkowej nieruchomości (objętych wówczas kwotą 306 000 zł), a drugi raz przy uwzględnieniu nakładów rzekomo poniesionych przez wnioskodawcę na utrzymanie tej

nieruchomości (objętych kwotą 60 888 zł), a ujęcie tych samych nakładów w obu tych kwotach jest metodologicznie błędne i niewłaściwe, a co za tym idzie niedopuszczalne przy zsumowaniu tych kwot

c. błędne przyjęcie, iż wnioskodawca:

i. wypompuwał wodę z piwnic nieruchomości uczestniczki,

ii. płacił podatki od tej nieruchomości,

(...). należycie utrzymywał zieleń na tej nieruchomości

podczas gdy wnioskodawca nie wykazał tych okoliczności, a jego twierdzenia w tej części są gołosłowne i niczym nie poparte,

d. błędne przyjęcie, iż wartość obiektów budowlanych posadowionych na nieruchomości uczestniczki wynosi 439 000 zł, podczas gdy biegły M. N. wskazał, iż jest to rynkowa wartość zabudowanej nieruchomości, a wartość samego gruntu wynosi 299 000 zł, dlatego też wartość samych nakładów poczynionych z majątku wspólnego zainteresowanych wynosić musi 140 000 zł, a nie 306 000 zł,

2. naruszenie przepisów postępowania, a to:

a. art. 233 § 1 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na braku wszechstronnego, dogłębnego i starannego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wyprowadzeniu błędnych i daleko idących wniosków z wymienionych wyżej okoliczności,

b. art. 316 § 1 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na niezastosowaniu tych przepisów poprzez nie wzięcie pod uwagę stanu rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy (chwili wydawania orzeczenia) i niezasądzenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez wnioskodawcę z nieruchomości uczestniczki w wysokości obliczonej na chwilę orzekania, lecz wyłącznie w wysokości obliczonej na dzień sporządzenia aktualizacji opinii biegłego M. N., tj. przypadający na 12 grudnia 2011 r. - blisko rok przed wydaniem orzeczenia.

Podnosząc powyższe zarzuty uczestniczka wniosła o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części poprzez:

1) ustalenie, iż nakłady z majątku wspólnego zainteresowanych zostały dokonane na majątek osobisty uczestniczki w kwocie 140 000 zł,

2) zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy maksymalnie kwoty 70 000 zł tytułem zwrotu nakładów,

3) zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki minimum 104 655,67 zł (92 241,77 zł + 12 413,90 zł) tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości uczestniczki,

4) zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego z kosztami zastępstwa prawnego

względnie wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu uczestniczka wskazała, że:

a. kwota 60 888 zł stanowiąca zdaniem sądu udokumentowane nakłady na utrzymanie nieruchomości uczestniczki poniesione przez wnioskodawcę po jej wyjeździe do Niemiec w 1988 r. została błędnie wyliczona, gdyż suma tych nakładów daje kwotę 45 631,21 zł, a nie 60 888 zł (tabela nr 11 s. 37 opinii M. N. z 12 grudnia 2011 r.) i doszło do błędu rachunkowego i w konsekwencji błędnego ustalenia wysokości tych nakładów,

b. sąd nieprawidłowo zsumował kwotę 306 000 zł (wartość nakładów obliczoną jako różnicę pomiędzy wartością rynkową zabudowanej nieruchomości uczestniczki wg ostatniej wyceny z wartością tej nieruchomości w 1976 r.) z kwotą 60 888 zł (rzekomo udokumentowanymi nakładami wnioskodawcy na utrzymanie nieruchomości po wyjeździe wnioskodawczyni do Niemiec w 1988 r. - prawidłowa kwota to 45 631,21 zł); sąd w tej części zaliczył te same nakłady w kwocie 12 693,21 zł dwukrotnie raz przy uwzględnieniu nakładów ustalony jako wzrost wartości rynkowej nieruchomości (objętych wówczas kwotą 306 000 zł), a drugi raz przy uwzględnieniu nakładów rzekomo poniesionych przez wnioskodawcę na utrzymanie tej nieruchomości (objętych kwotą 60 888 zł), a nakłady poczynione przez wnioskodawcę wpływają na wzrost wartości nieruchomości, dlatego też jedna z tych kwot powinna być obniżona o kwotę 12 693,21 zł,

c. wnioskodawca absolutnie nie wykazał, aby wypompował wodę z piwnic nieruchomości uczestniczki, nie okazał jakiegokolwiek pompy w tym celu służącej, a podobnych twierdzeń nie przedstawiał biegłej H. F.,

d. wnioskodawca nie wykazał, iż płacił podatki od nieruchomości; w tej części nie przedstawił żadnych dokumentów, a uczestniczka to kwestionowała,

e. wnioskodawca nie wykazał, że utrzymywał zieleń na nieruchomości uczestniczki; nie pokazał biegłym narzędzi ogrodniczych, a biegli stwierdzili, że zieleń jest nad wyraz przerośnięta nie była przycinana i pielęgnowana; wnioskodawca nie dbał o zieleń; dlatego też uwzględnienie kosztów utrzymania zieleni zasadzonej byle jak, bez pozwolenia właścicielki i nieutrzymywanie zieleni w należyтым stanie jest niesprawiedliwe, dodatkowo wskazał, że zieleń obecnie wymaga kosztownej wycinki, bo zarosła w ogromnym stopniu, a to powoduje, że nie można przyjąć kosztów utrzymania zieleni, bo wnioskodawca jej nie utrzymywał, nie dbał o nią

i z tych powodów kwota 60 888 zł (prawidłowo 45 631,21 zł) powinna zostać obniżona o kwotę 32 938 zł stanowiącą sumę wartości wypompowywania wody z piwnic, standardowego utrzymywania zieleni i opłacania podatku od nieruchomości,

f. kwota 306 000 zł nie stanowi, zdaniem uczestniczki, wzrostu wartości jej nieruchomości w stosunku do jej wartości z 1976 r., gdyż jest oderwana od realiów uwzględniających stan obiektów budowlanych na nieruchomości nadających się do kapitalnego remontu, a na wartość nieruchomości wpływa przede wszystkim wartość gruntu; należy zauważyć, że budynki nadają się do całkowitego wyburzenia lub do skucia do samych murów, a pozbawione są jakiegokolwiek izolacji pionowej i poziomej, co powoduje przedostawanie się wody do piwnic, wszędzie panuje wilgoć, przecieka dach, mury na skutek wilgoci są zmurszałe, zagrzybione i wymagają osuszenia, a biegły wycenił wartość zabudowanej nieruchomości na 439 000 zł, zaś wartość samego niezabudowanego gruntu na 299 000 zł, dlatego też wartość obiektów na gruncie musi wynosić 140 000 zł i to jest maksymalny nakład z majątku wspólnego zainteresowanych, poza tym kwota 140 000 zł byłaby zbieżna z kwotą 70 484,22 zł ustaloną przez biegłą H. F. w opinii z 28 września 2007 r. i uwzględniałaby wahania na rynku nieruchomości, a rozbieżności pomiędzy kwotą 306 000 zł oraz 70 484,22 zł nie da się uzasadnić wahaniami cen,

g. kwota wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości (92 241,77 zł) obliczone zostało nie na chwilę orzekania, lecz na dzień sporządzenia aktualizacji opinii M. N. na 12 grudnia 2011 r., czyli po prawie roku, a wartość powinna być wyliczona na dzień zamknięcia rozprawy i wydania orzeczenia, dlatego też wynagrodzenie powinno zostać powiększone o minimum kwotę 12 431,90 zł jako wynagrodzenie za kolejnych 10 pełnych miesięcy korzystania z nieruchomości obliczone proporcjonalnie do wynagrodzenia wskazanego za okres od 1 stycznia 2008 r. do 12 grudnia 2011 r., a w zasadzie powinno zostać obliczone na dzień orzekania przez sąd odwoławczy, gdyż wnioskodawca nadal korzysta z nieruchomości w sposób bezumowny.

Wnioskodawca także złożył apelację od całego orzeczenia sądu pierwszej instancji i zarzucił mu:

1) naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na treść postanowienia, a to art. 233 § 1 kpc w związku z art. 328 kpc poprzez:

a) nieuwzględnienie, iż wnioskodawca przez cały okres korzystania z nieruchomości ponosił opłaty bieżące związane z jej utrzymaniem,

b) nieuwzględnienie w postanowieniu nakładów poczynionych przez wnioskodawcę z majątku odrębnego na majątek uczestniczki obejmujących w istotnym zakresie koszty utrzymania nieruchomości, opłaty oraz wykazane przez wnioskodawcę wydatki inwestycyjne,

2) naruszenie prawa materialnego, a to art. 60 kc w związku z art. 224 kc poprzez błędną interpretację skutkującą uznaniem przez sąd, iż doszło do bezumownego korzystania z nieruchomości w sytuacji, gdy w oparciu o stan faktyczny w szczególności wzajemne relacje stron oraz okoliczności zajmowania przez wnioskodawcę nieruchomości uczestniczki brak było możliwości poczynienia takiego ustalenia, a w konsekwencji nieuprawnione było obciążenie wnioskodawcy obowiązkiem zapłaty na rzecz uczestniczki odszkodowania,

3) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż wnioskodawca korzystał z nieruchomości w sposób nieuprawniony, w sytuacji kiedy brak było podstaw do takiego ustalenia.

Podnosząc powyższe zarzuty wnioskodawca wniósł o zmianę orzeczenia oraz orzeczenie co do meritum poprzez uwzględnienie wniosku w całości i orzeczenie zgodnie z żądaniem przez dokonanie podziału majątku wspólnego i rozliczenie na rzecz wnioskodawcy nakładów zgodnie z żądaniem wnioskodawcy, ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, a z ostrożności procesowej wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez orzeczenie obowiązku wydania uczestniczce nieruchomości w terminie 6 miesięcy od dnia zapłaty zasądzonej na rzecz wnioskodawcy spłaty tytułem poczynionych nakładów na nieruchomość, ewentualnie w terminie roku od uprawomocnienia się orzeczenia.

W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że w uzasadnieniu Sąd Rejonowy nie wskazał przesłanek na jakich oparł stwierdzenie, iż wnioskodawca bezpodstawnie korzystał z nieruchomości uczestniczki, a przecież uczestniczka od wyjazdu z Polski nie przejawiała zainteresowania nieruchomością i nie ponosiła kosztów jej utrzymania, miała świadomość, że wnioskodawca tam zamieszkuje, zaś koszty i opłaty związane z nieruchomością ponosił wnioskodawca za wiedzą, przyzwoleniem i wolą uczestniczki. Wskazał, że w relacjach między zainteresowanymi doszło do praktyki (zwyczaju), że wnioskodawca zajmował się nieruchomością, a w zamian za to miał prawo do korzystania z niej do 1988 r. dlatego też, zdaniem wnioskodawcy, doszło pomiędzy zainteresowanymi do zawarcia umowy za dorozumianymi oświadczeniami (art. 60 kc), tak więc wnioskodawcy przysługiwało prawo do zamieszkiwania na nieruchomości i korzystania z niej w zamian za jej dozorowanie i ponoszenie bieżących opłat; uczestniczka zaś nie podjęła działań mogących świadczyć o tym, że jej wolą było zobowiązanie wnioskodawcy do opuszczenia nieruchomości, a więc nie doszło do bezumownego korzystania z nieruchomości. Przyjęcie przez sąd, iż doszło do bezumownego korzystania z nieruchomości jest spowodowane nieprawidłową oceną materiału dowodowego i skutkuje obciążeniem wnioskodawcy odszkodowaniem za korzystanie z nieruchomości i prowadzi do naruszenia zasad współżycia społecznego (art. 5 kc), bo przyznanie odszkodowania uczestniczce przez sąd skutkuje naruszeniem zasad uczciwości i poprawności obowiązujących w relacjach między osobami. Wnioskodawca korzystając z nieruchomości korzystał w rzeczywistości z przedmiotu własnych nakładów, gdyż majątkiem odrębnym uczestniczki jest działka, a jej zasadnicze elementy stanowią przedmiot rozliczanych nakładów, więc wnioskodawca jest obciążony odszkodowaniem za korzystanie z elementów majątku, które powstały bądź z jego bądź ze wspólnych małżeńskich środków. Sąd Rejonowy nieprawidłowo ustalił, że wnioskodawca nie wykazał istnienia składników ruchomych majątku wspólnego, gdyż jego zeznania są skorelowane z zeznaniami świadków i sąd powinien podzielić majątek ruchomy, choć wnioskodawca nie wskazuje jaki. Uzasadniając żądanie zgłoszone z ostrożności procesowej wnioskodawca podniósł, iż przez wiele lat zamieszkiwał na nieruchomości, czynił osobiste starania dla utrzymania jej stanu, a istotne także jest to, że uczestniczka pozostawiła mu nieruchomość we władaniu. Dlatego też jego zdaniem 3 miesięczny termin do wydania nieruchomości jest zbyt krótki i powinien być powiązany z uregulowaniem nakładów przez uczestniczkę, aby wnioskodawca mógł kupić mieszkanie oraz przenieść swoje centrum życiowe w inne miejsce, a uczestniczka pozostaje

obywatelką Niemiec i tam ma stałe miejsce pobytu, co może narazić wnioskodawcę na trudności w wyegzekwowaniu spłaty.

Pełnomocnicy wnioskodawcy i uczestniczki postępowania H. G. wnieśli o oddalenie przeciwnych apelacji i o koszty postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji w zakresie daty zawarcia związku małżeńskiego przez wnioskodawcę, daty zakupu nieruchomości przez uczestniczkę postępowania z majątku odrębnego, daty ustania wspólności majątkowej, nakładów czynionych z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestniczki postępowania i daty wyjazdu uczestniczki postępowania z Polski są prawidłowe i zasługują na aprobatę, ponieważ znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym ocenionym w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc. Jednakże apelujący zasadnie podnosili, że Sąd Rejonowy dopuścił się pewnych uchybień w zakresie dotyczącym pozostałych ustaleń faktycznych. Dlatego też Sąd Odwoławczy mając na uwadze, iż ma obowiązek badać z urzędu skład i wartość majątku podlegającego podziałowi, przeprowadził uzupełniający dowód z przesłuchania wnioskodawcy i uczestniczki, z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości ruchomości na okoliczność aktualnej wartości ruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego uczestników postępowania, gdyż Sąd Rejonowy nie dokonał powyższych ustaleń oraz przeprowadził uzupełniający dowód z pisemnej opinii uzupełniającej rzeczoznawcy majątkowego na okoliczność ustalenia wartości nakładów poczynionych przez zainteresowanych z ich majątku wspólnego na nieruchomości uczestniczki w okresie od 19 sierpnia 1976 r. do 3 czerwca 2006 r. gdyż wartości te nie zostały ustalone w jednoznaczny sposób i koniecznym było dokonanie ustaleń na etapie postępowania odwoławczego. Sąd Odwoławczy uznał te opinie za rzetelne, jasne i precyzyjnie odpowiadające na zadane pytania oraz sporządzone zgodnie z wymogami przez wykwalifikowane osoby.

Sąd Odwoławczy na podstawie materiału dowodowego zebranego przed Sądem Rejonowym uzupełnionym przesłuchaniem wnioskodawcy i uczestniczki /k. 805/ oraz opinią biegłego sądowego J. R. /k. 918 – 950, 989 – 990/ ustalił, że w skład majątku wspólnego J. O. (2) i H. G. wchodzi: narty aluminiowe marki A. o długości 180 cm z wiązaniami marki M. o wartości 200 zł, narty marki (...) o długości 160 cm z wiązaniami marki M. o wartości 100 zł, zestaw porcelanowy obiadowo-kawowy dla 6 osób w ciemnoniebieskie wzory marki E. (...) o wartości 50 zł, sześć kryształowych kieliszków do szampana o wysokości 11 cm i średnicy 8 cm, o wartości 100 zł, samochód osobowy marki P. (...) wyprodukowany w 1992 roku o wartości 1400 zł, samochód osobowy marki F. (...) wyprodukowany w 1986 roku o wartości 1000 zł, zestaw porcelanowy obiadowo-kawowy dla 6 osób w ciemnoniebieskie wzory marki E. (...) o wartości 50 zł, meblościanka wykonana z okleinowej płyty paździerzowej o wysokości 200 cm złożona z dwóch szaf dwudrzwiowych o szerokości po 115 cm każda i dwóch segmentów o szerokości 95 cm każdy z dwoma drzwiczkami, czterema otwartymi półkami i dwoma szufladami, o wartości 500 zł, meblościanka o wysokości 180 cm wykonana z drewna z półkami z płyty paździerzowej i drewnianymi drzwiczkami, złożona z trzech segmentów o szerokości 76 cm każdy, o wartości 400 zł, dywan wełniany o wymiarach 200 cm x 130 cm we wzory ze zwierzętami, o wartości 50 zł, dwa dywany polipropylenowe o wymiarach 200 cm x 300 cm, o wzorze tureckim, o wartości 40 zł, komplet wycieczkowy tapicerowany złożony z rozkładanej wersalki bez pojemnika na pościel, o szerokości 220 cm i wysokości 80 cm oraz dwóch foteli, o wartości 200 zł, ława wykonana z płyty paździerzowej, o wymiarach 143 cm x 58 cm x 56 cm, o wartości 50 zł, sześć krzeseł drewnianych o wymiarach 50 cm x 75 cm x 40 cm z oparciami i podłokietnikami oraz z tapicerowanymi siedziskami, o wartości 300 zł, zestaw mebli kuchennych wykonany z okleiny paździerzowej złożony z czterech szafek wiszących o wymiarach 80 cm x 70 cm z podwójnymi drzwiczkami, dwóch szafek stojących o wymiarach 80 cm x 85 cm z pojedynczymi drzwiczkami i czterema szufladami, szafka pod zlewozmywak, szafka stojącej o szerokości 80 cm z podwójnymi drzwiczkami, blatu z konglomeratu, szafka stojącej o wysokości 200 cm i szerokości 40 cm z pojedynczymi drzwiczkami, o wartości 150 zł, meblościanka o wysokości 190 cm wykonana z okleinowej płyty paździerzowej złożona z trzech segmentów o szerokości po 90 cm każdy oraz z szafy dwudrzwiowej o szerokości 90 cm, o wartości 500 zł, meblościanka o wysokości 200 cm wykonana z okleinowej płyty paździerzowej złożona z pięciu segmentów po 85 cm każdy, o wartości 500 zł, lampa wisząca, ośmiopunktowa o konstrukcji drewnianej z elementami mosiężnymi o wartości 50 zł, lampa stojąca, pięciopunktowa o konstrukcji drewnianej z elementami

mosiężnymi o wartości 40 zł, lampa stojąca, czteropunktowa o konstrukcji drewnianej z elementami mosiężnymi o wartości 30 zł, dwa kinkiety dwupunktowe o konstrukcji drewnianej z elementami mosiężnymi o wartości 40 zł, dwanaście kieliszków kryształowych do wina o wysokości 20 cm, o wartości 120 zł, pięć kieliszków do szampana, w różnych modelach, o wysokości 20 cm, o wartości 25 zł, cztery kieliszki do szampana o wartości 20 zł, dwie kryształowe literatki o wysokości 11 cm, o wartości 10 zł, sześć kryształowych kieliszków do koniaku o wysokości 8 cm, o wartości 100 zł, pięć kryształowych kieliszków do likieru o wysokości 8 cm, o wartości 25 zł, dziewięć kryształowych kieliszków do wódki, w różnych modelach, o wysokości 7 cm, o wartości 45 zł czternaście kryształowych kubków o wysokości 6 cm o wartości 70 zł, osiem kryształowych kieliszków do likieru, o wysokości 12 cm, o wartości 110 zł, trzynaście kryształowych kieliszków do wódki o wysokości 7 cm, o wartości 205 zł, osiem kieliszków do wódki z lanego kryształu o wysokości 5 cm, o wartości 40 zł, cztery popielniczki kryształowe z lanego szkła o wartości 40 zł, popielniczka kryształowa o wysokości 4 cm i średnicy 12 cm, o wartości 50 zł, popielniczka kryształowa o wysokości 3 cm i średnicy 9 cm, o wartości 40 zł, dziewięć szklanek kryształowych o wysokości 12 cm i średnicy 6 cm, o wartości 115 zł, jedenaście szklanek kryształowych o wysokości 9 cm i średnicy 7 cm, o wartości 125 zł, dwie szklanki kryształowe o wysokości 11 cm i średnicy 7 cm, o wartości 10 zł, sześć miseczek z lanego kryształu o wysokości 3 cm i średnicy 12 cm, o wartości 50 zł, patera kryształowa o wysokości 4 cm i średnicy 25 cm, o wartości 40 zł, miska kryształowa o wysokości 10 cm i średnicy 25 cm, o wartości 70 zł, cztery kryształowe kieliszki do wina o wysokości 14 cm, o wartości 20 zł, cztery miseczki z lanego kryształu o średnicy 14 cm o wartości 20 zł, cukiernica z pokrywą o wysokości 20 cm, o wartości 40 zł, zestaw mebli sypialnych wykonany z okleinowej płyty paździerzowej z frontami drewnianymi z elementami sklejki złożony z dwóch szaf dwudrzwiowych o wymiarach 110 cm x 180 cm i rozkładanego, tapicerowanego łóżka z pojemnikiem na pościel o wymiarach 150 cm x 210 cm, o wartości 500 zł, meblościanka młodzieżowa o wysokości 180 cm wykonana z okleinowej płyty paździerzowej białego koloru złożona z segmentu o szerokości 60 cm i segmentu o szerokości 120 cm, o wartości 100 zł, maszyna do szycia marki (...) typu S. z żeliwną konstrukcją o wartości 250 zł, patelnia blaszana o wartości 0 zł, kuchenka gazowa marki (...) model J. z zapalarką, bez termoobiegu, o wartości 50 zł.

Sąd Okręgowy nie zaliczył w skład majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki postępowania H. G. takich ruchomości jak: ciągnik ogrodowy (...), gdyż został on skradziony po wyjeździe uczestniczki /k. 677 – 677v./ i nie okazano go do oględzin; motorynka z lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku, 5 rowerów z lat 1976 – 1987, albowiem nie zostały one okazane do oględzin, a czas ich użytkowania od nabycia do ustania wspólności wynosi około 20 lat, a w przeważającej części tych ruchomości powyżej 20 lat, co w pełni uzasadnia twierdzenie, iż zostały zużyte w tym czasie i dlatego nie okazano ich do oględzin; samochód O. (...), gdyż został zakupiony przez męża uczestniczki postępowania H. G. i nie wchodzi w skład majątku wspólnego z wnioskodawcą /k. 964/; samochód osobowy marki F. (...), albowiem został on zeżłomowany /k. 677 – 677v./; maszyna (...), magnetowid T., albowiem zostały one skradzione po wyjeździe uczestniczki /k. 398v./; samochód osobowy F. (...) z 1988 r., albowiem stanowił on samochód matki uczestniczki /k. 399v. - 400/ - w tym zakresie wnioskodawca nie wykazał, iż wchodził on w skład majątku wspólnego, nie podał nawet jego numerów rejestracyjnych ani dokumentów dotyczących jego zakupu, a z przesłuchania wnioskodawcy i uczestniczki wynika, że mieli inny samochód tego rodzaju, ale w zamian za ten samochód otrzymali M. (...); pralki (...), lodówki (...), zestawu sztućców G., kompletu garnków blaszanych emaliowanych – albowiem nie okazano wymienionych przedmiotów do oględzin, a na skutek upływu lat uległy naturalnemu zużyciu wobec ich codziennego użytkowania i dlatego nie sposób uznać, że obecnie wchodzi w skład majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki postępowania H. G..

Należy zauważyć, że w toku postępowania o podział majątku wspólnego sąd dokonuje z urzędu ustaleń dotyczących składników tego majątku, ale musi w tym zakresie dysponować dowodami wskazanymi przez uczestników co do składników tego majątku. W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że ocenione przez biegłego ruchomości okazane mu przez wnioskodawcę stanowią składniki majątku wspólnego, wskazują na to chociażby daty ich nabycia (daty te wskazywał biegły w opinii) przed ustaniem wspólności. Biegły też w sposób prawidłowy określił ich wartości używając podejścia kosztowego metodą kosztów zastąpienia względnie podejścia mieszanego, gdyż przedmioty te są około ponad dwudziesto-letnie licząc na dzień ustania wspólności i trzeba także opierać się na tym jaką wartość określony przedmiot uzyskałby na rynku obecnie. Te wszystkie informacje biegły podał i wskazał dokładnie w jaki sposób określał wartość poszczególnych ruchomości /k. 918 – 950, 989 – 990/. Biegły także wskazał, że uczestnicy

w trakcie oględzin podawali, że niektóre przedmioty nie mogą być okazane, gdyż już nie istnieją – dlatego nie dokonywał ich oględzin, a jedynie wycenił je na podstawie normalnego stanu użytkowania rzeczy /k. 989 – 990/. Zarówno wnioskodawca, jak i uczestniczka postępowania nie wskazywali, że jakkolwiek rzecz była dewastowana, czy też używana w sposób niezgodny z jej przeznaczeniem, trudno więc przyjmować, że nieprawidłowa jest ich wycena pomimo braku oględzin, gdyż dane dotyczące nabycia rzeczy i ich wieku biegły posiadał – mógł więc obliczyć wartość rynkową takich rzeczy. Biegły także wypośredkował znane ceny ofertowe na niektóre przedmioty wyceniane z uwagi na to, że nie było ich odpowiedników obecnie na rynku, a korzystał w tym zakresie także z serwisu internetowego w jego części archiwalnej dokonując oceny podobieństwa technicznego oraz biorąc pod uwagę, że nie zawsze transakcja w internecie jest zakończona zakupem, co nie oznacza, że do zakupu nie doszło /k. 989 – 990/.

Ponadto Sąd Okręgowy wziął pod uwagę, iż uczestniczka postępowania H. G. w 2004 r., a więc przed datą ustania wspólności majątkowej małżeńskiej, dokonała sprzedaży samochodu M. (...) za około 2 600 zł i połowę tej w kwoty przyznał wnioskodawcy, gdyż składnik majątku wspólnego został zbyty.

Łączna wartość ruchomości wchodząca w skład majątku wspólnego została ustalona na sumę 8 040 zł. Sąd Odwoławczy przyjął wartości ruchomości określone przez biegłego, który w sposób rzetelny i bezstronny dokonał ich wyceny. Na wyłączną własność uczestniczki przyznano zestaw porcelanowy obiadowo-kawowy dla 6 osób marki E. (...) o wartości 50 zł, albowiem znajduje się on w jej posiadaniu, natomiast reszta ruchomości o wartości 7 990 zł znajduje się w posiadaniu wnioskodawcy, który korzysta z nich od roku 1988 r., wobec czego zostały one mu przyznane na wyłączną własność. Sąd Okręgowy przyznał na wyłączną własność wnioskodawcy również samochody osobowe marki P. (...) r. z 1992 roku i marki F. (...) z 1986 roku, albowiem zakupione one zostały przez wnioskodawcę i znajdują się w jego wyłącznym użytkowaniu, a stanowią składniki majątku wspólnego, gdyż małżeństwo wnioskodawcy i uczestniczki stało się rozwiązane na terenie Polski z dniem 3 czerwca 2006 r. Wobec dokonanego podziału, Sąd Odwoławczy zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 2 695 zł tytułem dopłaty, kwota ta została pomniejszona o 1 300 zł tytułem należności za sprzedaż M. (...) przez uczestniczkę, a wynika ona z tego, że wnioskodawca otrzymał przedmioty majątkowe większej wartości niż uczestniczka.

Na marginesie wskazać należy, iż Sąd Rejonowy trafnie wskazał, że ustawowa wspólność majątkowa trwała w okresie od dnia 3 lipca 1976 r. do 3 czerwca 2006 r., albowiem w myśl art. 31 § 1 kro ustawowa wspólność majątkowa małżonków trwa od momentu zawarcia małżeństwa aż do chwili jego ustania, a postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 12 maja 2006 r. o uznaniu za skuteczny na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Grodzkiego w N. z dnia 13 grudnia 1994 r. rozwiązującego małżeństwo wnioskodawcy i uczestniczki uprawomocniło się 3 czerwca 2006 r. i w dacie tej ustała wspólność majątkowa stron (por. art. 1145 § 1 kpc w brzmieniu pierwotnym).

Odnosząc się do zarzutów apelujących dotyczących błędnego ustalenia wysokości nakładów poczynionych z majątku wspólnego uczestników na rzecz majątku odrębnego uczestniczki, tj. nieruchomości położonej w Z. przy ulicy (...), wskazać należy, iż według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. Nr 207, poz. 2109 ze zm.) wartość nakładów odpowiada różnicy wartości nieruchomości uwzględniającej jej stan po dokonaniu nakładów i wartości nieruchomości uwzględniającej jej stan przed dokonaniem tych nakładów (§ 35 ust. 3 tego rozporządzenia). Należy przy tym zauważyć, że zakupiona przez uczestniczkę nieruchomość była już w chwili zakupu (1976 r.) zabudowana budynkiem mieszkalnym częściowo podpiwniczonym wzniesionym w latach trzydziestych ubiegłego wieku o powierzchni 65 m², nie został więc przez uczestniczkę nabyty wyłącznie grunt, ale nieruchomość zabudowana, następnie nieruchomość ta została rozbudowana w trakcie trwania wspólności, a powierzchnia użytkowa budynku została znacznie zwiększona (do ponad 200 m²), dlatego też nie można do ustalania wartości poczynionych nakładów przyjmować wartości gruntu jako terenu niezabudowanego (por. opinia uzupełniająca biegłego M. N. /k. 813 – 861/). Nieruchomość od początku jej nabycia była zabudowana, dlatego też porównanie tej nieruchomości z chwili nabycia do nieruchomości z daty ustania wspólności wskazuje na wysokość nakładów, albowiem nakłady były czynione w trakcie trwania związku z majątku wspólnego. Dodać należy, że na nieruchomości posadowiono także zabudowania gospodarcze (garaże, szklarnię, domek działkowy). Dlatego też nie ma potrzeby wyliczania uiszczanych przez wnioskodawcę opłat stałych za

nieruchomość, regulowanie tych kwot wnioskodawca powinien wykazać, a na tą okoliczność nie przedstawił żadnych dowodów wpłat, to samo dotyczy podatków (art. 6 kc), nie wykazał także zużycia jakichkolwiek przedmiotów do wypompowywania wody, czy też koszenia trawy, nawet nie wykazał zakupu chociażby jednej pompy czy kosiarki (art. 6 kc).

Sąd drugiej instancji opierając się na opinii biegłego sądowego z dnia 2 maja 2014 r. przyjął, iż wartość rynkowa nieruchomości według stanu na 19 sierpnia 1976 r., a więc na chwilę nabycia przedmiotowej nieruchomości do majątku odrębnego uczestniczki wynosiła 116 000 zł, natomiast wg stanu na dzień ustania wspólności majątkowej, a więc na 3 czerwca 2006 r. wartość rynkowa tej nieruchomości wynosiła 441 000 zł, wobec czego wartość poczynionych nakładów należało wyliczyć na 325.000 zł (441 000 – 116 000 = 325 000), a więc należało zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy połowę wartości nakładów poczynionych, czyli 162 500 zł. Podkreślenia wymaga, iż wnioskodawca nie wykazał, aby do dnia rozwiązania wspólności majątkowej dokonał jakichkolwiek nakładów ze swojego majątku odrębnego na majątek wspólny małżonków. Bądź na majątek odrębny uczestniczki. Wnioskodawca nie wykazał przy tym, iż w trakcie pozostawania we wspólności ustawowej małżeńskiej posiadał odrębny majątek, z którego czynił nakłady na nieruchomość uczestniczki, były to tylko jego twierdzenia niepoparte żadnym materiałem dowodowym (art. 6 kc). Nakłady dokonywane w trakcie trwania związku małżeńskiego spowodowały rozbudowę istniejących wcześniej zabudowań, teren został zabudowany w większym zakresie niż był w dacie zakupu, nie może więc być mowy o bogaceniu się na naturalnym wzroście cen gruntu, gdyż wartość nieruchomości, na którą czyniono nakłady wzrosła właśnie dzięki tym nakładom i wg stanu na 1995 roku była największa wynosiła 565 000 zł, a następnie wartość ta spadała, także dlatego, że wówczas w substancję budowlaną nie czyniono już kolejnych nowych nakładów w takiej samej ilości, powodujących dalsze rozrastanie się tej substancji.

Zgodnie z art. 45 § 1 kro przy podziale majątku wspólnego małżonków dokonuje się zwrotu nakładów poczynionych z majątku odrębnego na majątek wspólny oraz z majątku wspólnego na majątek odrębny. Nie dotyczy to rozliczeń nakładów dokonanych z majątku odrębnego jednego małżonków na majątek odrębny drugiego małżonka, a zwrotu tych nakładów należy dochodzić w procesie cywilnym, wobec czego żądanie zwrotu nakładów na majątek odrębny uczestniczki poczyniony na jej nieruchomość z majątku odrębnego wnioskodawcy za okres od 4 czerwca 2006 r., a więc po ustaniu wspólności majątkowej, jak również żądanie odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości i zobowiązanie do opuszczenia nieruchomości powinno być dochodzone w postępowaniu procesowym, gdyż żądania te nie są związane z podziałem majątku wspólnego, ponieważ nieruchomość stanowiąca własność uczestniczki postępowania nie wchodziła do majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki, a jedynie nakłady poczynione na rzecz wskazanej nieruchomości należało rozliczyć w toku tego postępowania (por. art. 45 kro). Wobec czego uznając, iż Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy w tym zakresie uchylono zaskarżone postanowienie co do wymienionych żądań i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zabrzu w postępowaniu procesowym. Sąd pierwszej instancji pierwszej kolejności zobowiązany będzie do ustalenia wartości przedmiotu sporu w poszczególnych roszczeniach, celem ustalenia czy jest właściwy rzeczowo do rozpoznania sprawy i podjęcia stosownych dalszych czynności zmierzających do wydania rozstrzygnięcia w sprawie biorąc pod uwagę zasady rządzące postępowaniem procesowym i złożone oraz przeprowadzone w toku postępowania dowody.

Mając na uwadze powyższe, Sąd drugiej instancji zmienił zaskarżone orzeczenie, w ten sposób ustalił, iż z majątku wspólnego J. O. (1) i H. G. na majątek odrębny uczestniczki postępowania H. G. zostały dokonane nakłady w wysokości 325 000 zł, przyznał na wyłączną własność wnioskodawcy J. O. (1) nieruchomości opisane w punkcie I) podpunkt 1) litery a) do b) i d) do ww) postanowienia o łącznej wartości 7 990 zł, przyznał na wyłączną własności uczestniczki postępowania H. G. nieruchomość wymienioną w punkcie I) podpunkcie 1) litera c) postanowienia o łącznej wartości 50 zł, zasądził od wnioskodawcy J. O. (1) na rzecz uczestniczki postępowania H. G. kwotę 2 695 zł tytułem dopłaty, płatną w terminie do 31 marca 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności, zasądził od uczestniczki postępowania H. G. na rzecz wnioskodawcy J. O. (1) kwotę 162 500 zł tytułem zwrotu nakładów, płatną w terminie do 31 marca 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności, uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zabrzu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego w zakresie żądania uczestniczki postępowania H.

G. o zobowiązanie wnioskodawcy do opuszczenia jej nieruchomości; żądania wnioskodawcy o zwrot nakładów na majątek odrębny uczestniczki postępowania czynionych na jej nieruchomość z jego majątku odrębnego za okres od 4 czerwca 2006 r. do postępowania procesowego; w zakresie żądania uczestniczki postępowania H. G. o odszkodowanie za bezumowne korzystanie przez wnioskodawcę z jej nieruchomości do rozpoznania w postępowaniu procesowym, oddalił wnioski wnioskodawcy i uczestniczki postępowania H. G. w pozostałym zakresie.

Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw do odstąpienia od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 kpc, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie, wobec czego oddalił wniosek wnioskodawcy o zasądzenie kosztów postępowania od uczestniczki, jak i wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów od wnioskodawcy, zarówno w pierwszej jak i w drugiej instancji, obciążając uczestniczkę i wnioskodawcę kosztami postępowania po połowie, uznając, iż w równym stopniu zainteresowani byli rozstrzygnięciem w sprawie. W toku prowadzonego postępowania o podział majątku wspólnego nie wystąpiła sprzeczność interesów, dlatego też należało zastosować zasadę rozliczenia kosztów obowiązująca w postępowaniu nieprocesowym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt III Cz 46/10, opublik. w OSNC z 2011 r., nr 7 – 8, poz. 88, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2012 r., sygn. akt V Cz 30/12, Lex 1231642).

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2002 r., Nr 9, poz 88 ze zm.) już nieobowiązującego w związku z art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.) Sąd Odwoławczy ustalił wpis ostateczny w postępowaniu w pierwszej instancji na kwotę 3 676,40 zł, mając na uwadze wartość przedmiotu sporu w wysokości 335 640 zł, na którą składa się wartość ruchomości 8 040 zł, wartość nakładów 325 000 zł i wartość sprzedanego samochodu 2 600 zł i uznał go za poniesiony przez wnioskodawcę do kwoty 2 000 zł. Całość poniesionych przez Skarb Państwa wydatków na biegłych w postępowaniu pierwszo-instancyjnym wyniosła 4 784,04 zł (5 984,04 zł pomniejszone o zaliczki 1 200 zł), przy czym powiększona o kwotę 1 676,40 tytułem reszty wpisu dała kwotę 6 460,44 zł, dlatego też nakazano pobrać od wnioskodawcy J. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 3 230,22 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych z zasądzonej na jego rzecz kwoty w punkcie I) podpunkcie 6) postanowienia oraz nakazano pobrać od uczestniczki postępowania H. G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 3 230,22 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych z zasądzonej na jej rzecz kwoty w punkcie I) podpunkcie 5) postanowienia do wysokości 2 695 zł, bo tylko do takiej kwoty zasądzone na jej rzecz świadczenie od wnioskodawcy.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386 § 1 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc i art. 31 kro, art. 45 § 1 kro, art. 46 kro, art. 1035 kc, art. 1038 kc i art. 212 kc, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w sposób wskazany w sentencji; a na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc oddalił apelacje uczestniczki postępowania i wnioskodawcy w pozostałym zakresie jako bezzasadne. W tym miejscu należy podkreślić, że wobec przeprowadzenia postępowania dowodowego w znacznym zakresie w toku postępowania odwoławczego i to zarówno w części dotyczącej ustalenia składników majątku wspólnego, jak i wysokości nakładów poczynionych na majątek odrębny uczestniczki postępowania H. G. nie było potrzeby szczegółowego odnoszenia się do poszczególnych zarzutów obu apelacji, albowiem czynione w postępowaniu odwoławczym ustalenia faktyczne spowodowane były nieprawidłowościami w toku postępowania przed Sądem Rejonowym wskazanymi w tych apelacjach, co do wysokości nakładów i składników majątku wspólnego, co de facto spowodowało, iż w tych zakresach Sąd Okręgowy musiał się wypowiedzieć na podstawie przeprowadzonych dowodów w postępowaniu zarówno w pierwszej, jak i w drugiej instancji.

Mając zaś na uwadze nierozpoznanie przez Sąd Rejonowy istoty sprawy co do żądania uczestniczki postępowania H. G. o zobowiązanie wnioskodawcy do opuszczenia jej nieruchomości, żądania wnioskodawcy o zwrot nakładów na majątek odrębny uczestniczki postępowania poczynionych na jej nieruchomość z jego majątku odrębnego za okres od 4 czerwca 2006 r., żądania uczestniczki postępowania H. G. o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez wnioskodawcę z jej nieruchomości Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 4 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc, uchylił zaskarżone postanowienie w tym zakresie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zabrze pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego w tej części. Sąd Rejonowy w tym zakresie prowadził postępowanie nieprocesowe w sprawach, w których wymagane było prowadzenie

postępowania procesowego, albowiem żądania, z którymi wystąpili wnioskodawca i uczestniczka nie mogły zostać objęte prostowaniem nieprocesowym o podział majątku wspólnego, gdyż żaden przepis prawa na to nie wskazuje, art 45 kro mówi tylko, że zwrotu nakładów dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, ale dotyczy to nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty i z majątku osobistego na majątek wspólny. Orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje na objęcie postępowaniem o podział majątku wspólnego także nakładów z majątku osobistego jednego z małżonków na majątek osobisty drugiego z nich, gdy na ten osobisty majątek dokonywano także nakładów z majątku wspólnego, a chodzi w tym przypadku o kompleksowe rozliczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2002 r., sygn. akt IV CKN 1108/00, opublik. w OSNC z 2003 r., nr 9, poz. 123), jednakże dotyczyć to może tylko nakładów dokonywanych w okresie trwania wspólności, a co do pozostałych należy je rozpatrywać w toku postępowania procesowego, nie dotyczy to zaś żądania wydania nieruchomości należącej do majątku osobistego i wynagrodzenia za bezumowne korzystanie tej nieruchomości.

Sąd Odwoławczy na podstawie art. 520 § 1 kpc oddalił wniosek wnioskodawcy, jak i wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego, uznając iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie, z uwagi na charakter sprawy i wspólny interes uczestników postępowania w dokonaniu podziału majątku wspólnego. W toku prowadzonego postępowania o podział majątku wspólnego nie wystąpiła sprzeczność interesów, dlatego też należało zastosować zasadę rozliczenia kosztów obowiązującą w postępowaniu nieprocesowym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt III Cz 46/10, opublik. w OSNC z 2011 r., nr 7 – 8, poz. 88, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2012 r., sygn. akt V Cz 30/12, Lex 1231642). Określając wysokość kosztów postępowania odwoławczego poniesionych przez Skarb Państwa z tytułu wydatków na opinie biegłych na sumę 2 512,51 zł Sąd Okręgowy nakazał pobrać od wnioskodawcy J. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 1 266,38 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych z zasądzonej na jego rzecz kwoty w punkcie I) podpunkcie 6) postanowienia oraz nakazał pobrać od uczestniczki postępowania H. G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 1 266,37 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 520 § 1 kpc).

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Pawlik SSO Andrzej Dyrda